

STAR Club

WO 17 FEB: Vanuit Duitsland ontving ik vandaag van Carl Landmann een fotokopie die hij maakte van een pagina uit het boek 'Die Legende Lebt' waarin de opkomst, het succes en de neergang van de STAR Club in Hamburg wordt beschreven. In 1965, zeg maar op de top van het succes van de club, was het manager Manfred Weissleder die bekend maakte een zeezender te willen beginnen, dit onder de naam Star Club Radio. Ook in Nederland werd destijds berichtgeving gedaan over deze plannen, vooral toen er bekend werd dat er op een werf in Zaandam werd gewerkt aan de verbouwing van een schip tot zeezender. De geruchten machine ging destijds draaien. Eerder schreef ik over het Star Radio Project het volgende in het online Journal for Media and Music Culture:

Star-Radio.

De komst van het nieuwe schip van Radio Veronica zorgde voor de nodige publicitaire verwarring. Toen de "Norderney" op een werf in Zaandam werd verbouwd verschenen er allerlei publicaties in de kranten als zou dit schip worden omgebouwd tot nieuw zendschip voor de eigenaar van de voormalige Star-Club in Hamburg. Het eerste bericht viel in februari 1964 te lezen in een Duitse krant. De voormalige eigenaar van de Starclub, de club waar ondermeer de Beatles de start van hun internationale carrière maakten, was van plan een eigen radiostation te beginnen dat zich niet alleen op Duitsland maar ook op landen als Noorwegen, Denemarken en Nederland zou richten. Het ging om de toen 36-jarige Manfred Weissleder, die ook bekend stond als de koning van de beatbeweging in West-Duitsland. In het jaar 1963 waren er in zijn club dermate vaak problemen geweest dat de politie besloot in te grijpen. Weissleder's concessie voor het runnen van een club werd ingetrokken. Voor dat probleem vond de man echter snel een oplossing. Hij ontsloeg al zijn personeelsleden om vervolgens een totaal nieuwe groep in te huren, waarbij ook iemand was met officiële vestigingpapieren. Daardoor kon Weissleder gewoon doorgaan, maar kreeg hij tegelijk zelf de handen vrij om aan een ander idee te werken: radio vanaf zee.

Schnulzen-Sender in der Elbmündung?

Hamburger Manager will Intendant werden

uw. Hamburg, 31. August 1965

Der Hamburger Starclub-Manager Manfred Weissleder (36) will einen „Piratensender“ gründen. Schon morgen wird er nach London fliegen, um mit englischen Geldgebern zu verhandeln. Unter dem Namen „Starclub-Radio“ soll ein geeignetes Schiff in der Nähe der Elbmündung stationiert werden. Außerhalb der Drei-Meilen-Zone, um vor dem Zugriff der Staatsorgane sicher zu sein.

Wie bei den Vorbildern in England — dort sind bereits vier Piratensender mit Erfolg in Betrieb — soll „Starclub-Radio“ hauptsächlich Schlagermusik senden. Daneben auch Operettenklänge und — viel Reklame.

Weissleder will Intendant, Sendeleiter und Programmgestalter in einer Person sein.

Auf die Frage, wer der Geldgeber des Unternehmens ist, sagt Weissleder: „Ich möchte darüber noch nichts sagen. Es ist jemand, der viel Geld besitzt und der die vier englischen Sender finanziert.“ Weissleder hofft, schon in Kürze seine „Piraten-Sendungen“ zu beginnen. Voraussetzung: Er muß mit unterschriebenen Verträgen zurückkehren.

Morgen beginnen die Verhandlungen: Weissleder

Een idee van twee jaar eerder

In 1963 was Weissleder namelijk, nadat Radio Veronica grote populariteit had verworven, op het idee gekomen een soortgelijk station te verankeren tussen de Noordzeekust van Duitsland en Helgoland. Hij had ook een aantal zakenvrienden benaderd en zo hadden uiteindelijk een Zwitser en een Brit zich ook geïnteresseerd getoond. In januari 1964 liet hij in Engeland de firma Star Radio Ltd. oprichten, maar wenste desgevraagd geen namen van de financiers bekend te maken. Als hoofdkwartier vond men een gebouw in Deanstreet in Londen. Bij nader contact met de onderneming destijds, bleek de telefoon te worden opgenomen door een zekere Henri Henriot, die de Zwitserse vennoot bleek te zijn en zijn geld had verdiend in de amusementswereld. Hij was als zaakgelastigde aangesteld en wist te melden dat de radio-uitzendingen zondermeer zouden doorgaan en dat Weissleder zelf de presentatie van de Duitstalige programma's voor zijn rekening zou nemen.

Der Spiegel

Over het verwachte aantal luisteraars zei Henriot destijds in Der Spiegel: "We houden rekening met vijf tot zes miljoen luisteraars die onze programma's kunnen ontvangen tussen Jutland en Kassel en van Berlijn tot en met het Ruhrgebied. Niet alleen de Duitsers zullen gaan genieten van ons station maar bijvoorbeeld ook de Nederlanders en de Denen. We hebben inmiddels al veel belangstelling gehad van de zijde van de adverteerders. Weissleder heeft op zijn kantoor conceptcontracten met verschillende ondernemingen, zoals platenmaatschappijen en olieleveranciers. Ik heb zelf deze week contact met het margarineconcern Unilever gehad, dat ook zendtijd wil huren."

Ander interview

Niet veel later werd Weissleder zelf geïnterviewd door een krant. Hij zei: "Het schip en de zender zijn er al maar we hebben nog financieringsproblemen en bovendien weten we niet onder welke vlag we actief moeten worden. Als we eenmaal in de ether zijn, zullen we niet alleen de muziek draaien die in de Star Club werd gedraaid, maar amuserend voor iedereen proberen te zijn. Dus komen alle schlagers aan bod en bijvoorbeeld ook operettemuziek. Reclamezendtijd moet onze belangrijkste bron van inkomsten worden. We zullen beslist niet proberen Radio Luxemburg te imiteren, maar komen met een totaal eigen geluid. Uitzendtijden zullen van 's ochtends 10.00 tot 12.00 uur middernacht worden. Het zal echter nog wel enige tijd duren alvorens we in de ether komen. Momenteel worden door juridische adviseurs de wetgevingen van Duitsland, Noorwegen, Denemarken en Engeland bekeken, want we willen beslist niet met een van die landen in botsing komen."

Reactie

Een eerste reactie van het Ministerie van Telecommunicatie in West-Duitsland was: "Wat kunnen we er tegen doen? Als ze in internationale wateren liggen kunnen we niets doen en als men in territoriale wateren voor anker ligt, dan kunnen we nog niets beginnen aangezien we, sinds het einde van de oorlog, niet meer over kanonneerboten beschikken." Het bleef vervolgens maanden stil alvorens, in augustus 1964, weer een bericht te lezen viel in de Nederlandse Volkskrant: "De eerste West-Duitse piratenzender "Star Radio"

zal waarschijnlijk 1 december al met haar uitzendingen beginnen. Een dezer dagen zal het zendschip een haven in Ierland verlaten op weg naar de Elbmond."

Niet gerealiseerd

In werkelijk lag het Star-project toen al een tijdje stil. De geruchten bleven echter circuleren, omdat de journalisten de werkzaamheden op een werf in Zaandam, waar druk werd gewerkt aan de ombouw van de "Norderney" tot het tweede zendschip van Veronica, met de plannen van "Star Radio" associeerden. De directie van Veronica had namelijk niets bekend gemaakt omtrent het tweede schip en daarom namen de journalisten aan dat het ging om het zendschip van "Star Radio", dat er echter nooit zou komen. Op hun beurt was het hele "Star Club" gebeuren aan de aandacht van de Veronica-directie ontsnapt. En dan anno 2010 komt het 45 jaar later opeens weer tevoorschijn in het eerder genoemde boek.

HANS KNOT met dank aan Carl Landmann